

DECIZIE

31 mai 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Aliona Miron

examinând recursul declarat de Vitali Bardenco,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Bardenco împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, persoană terță Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,
împotriva încheierii din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Vitali Bardenco împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 15 iulie 2021, Vitali Bardenco, reprezentat de avocatul Gheorghe Ciobanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, solicitând anularea în tot a actului administrativ individual - adeverința seria TC nr. XXXX din 12 mai 2021 a Direcției înmatriculare vehicule a Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, prin care s-a dispus de a menține în continuare notificarea în Registrul de Stat al transporturilor; anularea în tot a actului administrativ individual - răspunsul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” 01/B-370/21 din 07 iunie 2021, la cererea prealabilă din 21 mai 2021; obligarea Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” la emiterea actului administrativ individual, prin care să fie radiate notările și să fie excluse restricțiile la înputerniciri din Registrul de Stat al transporturilor, pentru automobilul de model Toyota Highlander, motorul nr. XXXXX, caroseria XXXXXXXXXXXXX, cu numerele de înmatriculare XXXXXXXXXXX (f.d. 2-7).

La 13 septembrie 2021, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a depus o cerere, prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de persoană terță a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (f.d.19 - 20).

Prin încheierea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a atras în proces în calitate de terț Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (f.d. 31-32).

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată (f.d.48).

La 12 ianuarie 2023, Vitali Bardenco a depus apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată (f.d. 52).

Prin încheierea din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Vitali Bardenco împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 103-104).

La 10 februarie 2023, Vitali Bardenco a depus recurs împotriva încheierii din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de apel (f.d. 69-73).

Recurentul a relevat că, instanța de apel eronat a aplicat normele de drept material și procedural și nu a luat în considerare circumstanțele cauzei.

Făcând referire la art. 369 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, recurentul a menționat că, deoarece a depus apel tardiv și nu a solicitat repunerea în termen, instanța de apel urma să stabilească ședința de judecată, cu citarea participanților la proces.

De asemenea, recurentul a invocat că nu a fost citat în corespundere cu prevederile art. 100-105 din Codul de procedură civilă.

Recurentul a notat că, instanța de apel neîntemeiat a conchis că dânsul, dar și reprezentantul său, avocatul Gheorghe Ciobanu, au cunoscut despre examinarea cauzei în instanța de fond, fiind înștiințați despre ședințele de judecată. Or, la 18 martie 2022, avocatul Gheorghe Ciobanu și-a suspendat activitatea, astfel, contractul de asistență juridică, încheiat între el și avocatul menționat, a încetat de drept.

Recurentul a mai invocat că cererea de chemare în judecată a fost depusă la 15 iulie 2021, iar până la data de 18 martie 2022, nu a avut loc nicio ședință de judecată.

A relatat că, de la data depunerii acțiunii și până în prezent, la adresa sa de domiciliu și de corespondență: or. Tiraspol, str. Potiomkin, nr. 60, nu a fost expediat niciun act procedural.

Recurentul a menționat că, despre existența hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a aflat de la fostul său avocat Gheorghe Ciobanu, care a recepționat trimiterea poștală DS8007777558AS, la 23 decembrie 2022.

Totodată, recurentul a relevat că, fostul său avocat Gheorghe Ciobanu i-a comunicat că, din ziua suspendării activității sale în calitate de avocat - 18 martie 2022, și până la data recepționării trimiterii poștale cu hotărârea din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, nu a recepționat niciun act procesual/procedural la adresa sa de corespondență sau electronică.

În drept, recurentul a invocat prevederile art. 241-243 din Codul administrativ.

La 09 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” și Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, copia recursului declarat de Vitali Bardenco, oferindu-le posibilitatea să depună referințe (f.d. 80).

Prin referința depusă la 14 aprilie 2023, intimata Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a solicitat declararea cererii de recurs ca inadmisibilă și neîntemeiată (f.d.83-86).

Alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 26 ianuarie 2023, fiind expediată la 26 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, recurentului Vitali Bardenco și reprezentantului acestuia, avocatului Gheorghe Ciobanu, ultimului și prin intermediul poștei electronice (f.d. 66-67).

În asemenea circumstanțe, recursul depus Vitali Bardenco la 10 februarie 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, la 15 iulie 2021, Vitali Bardenco, reprezentat de avocatul Gheorghe Ciobanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, solicitând anularea în tot a actului administrativ individual - adeverința seria TC nr. 0064897 din 12 mai 2021 a Direcției înmatriculare vehicule a Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, prin care s-a dispus de a menține în continuare notificarea în Registrul de Stat al transporturilor; anularea în tot a actului administrativ individual - răspunsul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” 01/B-370/21 din 07 iunie 2021, la cererea prealabilă din 21 mai 2021; obligarea Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” la emiterea actului administrativ individual, prin care să fie radiate notările și să fie excluse restricțiile la împuterniciri din Registrul de Stat al transporturilor, pentru automobilul de model Toyota Highlander, motorul nr. 0228619, caroseria JTEEW41A082000479, cu numerele de înmatriculare XOK 198 (f.d.2-7).

La 13 septembrie 2021, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” a depus o cerere, prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de persoană terță a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (f.d. 19 - 20).

Prin încheierea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a atras în proces în calitate de terț Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (f.d. 31 - 32).

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată (f.d.48).

La 12 ianuarie 2023, Vitali Bardenco a depus apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea

apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată (f.d. 52).

Prin încheierea din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Vitali Bardenco împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 103-104).

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, apelul depus de Vitali Bardenco urmează a fi declarat inadmisibil pe motiv că, contrar cerințelor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, apelantul Vitali Bardenco a depus cererea de apel cu încălcarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

Articolul 232 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost pronunțat la 16 noiembrie 2022 (f.d.48).

La 12 ianuarie 2023, Vitali Bardenco a depus apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată (f.d. 52).

Potrivit materialelor cauzei, la 18 noiembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, recurentului Vitali Bardenco și reprezentantului acestuia, avocatului Gheorghe Ciobanu, le-a fost expediat dispozitivul hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 50).

De asemenea, dispozitivul hotărârii din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost publicat pe pagina web a instanței de judecată la 16 noiembrie 2022.

Respectiv, recurentul Vitali Bardenco a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință de hotărârea primei instanțe, inclusiv de pe portalul național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

În astfel de circumstanțe, termenul limită de prezentare a apelului a expirat la 16 decembrie 2022, zi de vineri.

La caz, de către Vitali Bardenco nu a fost depus apelul în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Conform art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel.

Potrivit art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Vitali Bardenco nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a solicitat repunerea în termen a apelului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Vitali Bardenco.

Instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele recurentului, precum că nici dânsul, dar nici reprezentantul său, avocatul Gheorghe Ciobanu, nu au cunoscut despre examinarea cauzei în instanța de fond, deoarece nu au fost citați legal și că, din ziua suspendării activității de avocat - 18 martie 2022, și până la data recepționării trimiterii poștale cu hotărârea din 16 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, fostul său avocat nu a recepționat niciun act procesul/procedural la adresa de corespondență sau electronică.

La acest capitol, instanța de recurs relevă că, potrivit materialelor cauzei, recurentul Vitali Bardenco, dar și reprezentantul său, avocatul Gheorghe Ciobanu au cunoscut despre examinarea cauzei de contencios administrativ în instanța de fond, actele procedurale fiind expediate recurentului și reprezentantului acestuia, avocatului Gheorghe Ciobanu (mandat seria MA, nr. 1512177 din 09.04.2021) la

adresele de corespondență, inclusiv prin intermediul poștei electronice (ghm.ciobanu@gmail.com), indicate în antetul cererii de chemare în judecată, or, din acest punct de vedere este exclus orice viciu de citare și comunicare a recurentului (f.d.17; 37; 39;40; 44). Mai mult, Vitali Bardenco, având calitatea procesuală de reclamant, înaintând prezenta acțiune în judecată, a avut obligația pozitivă de a se interesa de soarta dosarului.

Iar, conform prevederilor art. 47 din Codul administrativ, acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat. În măsura în care participantul nu contrazice neîntârziat acțiunile întreprinse de reprezentantul împuternicit, acestea se consideră ca fiind întreprinse de participant. În pofida desemnării unui reprezentant împuternicit, participantul este în drept să întreprindă el însuși acțiuni procedurale. Culpă reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

De asemenea, instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele recurentului, precum că la 18 martie 2022, avocatul Gheorghe Ciobanu și-a suspendat activitatea, astfel, contractul de asistență juridică, încheiat între el și avocatul menționat, a încetat de drept. Or, aceste argumente nu au relevanță referitor la situația procedurală de fapt, apelul fiind depus de apelantul/recurent Vitali Bardenco.

Mai mult, recurentul Vitali Bardenco nu a solicitat repunerea apelului în termen.

Astfel, Vitali Bardenco a avut suficient timp, începând cu 16 noiembrie 2022 dată când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, pentru a contesta cu apel hotărârea primei instanțe.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Vitali Bardenco.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vitali Bardenco și se menține încheierea din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vitali Bardenco împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, persoană terță Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron